

## FIȘA DISCIPLINEI

### *Teologie comparată între religia iudaică și cea creștină*

Anul universitar 2026-2027

#### 1. Date despre program

|                                        |                                                |
|----------------------------------------|------------------------------------------------|
| 1.1. Instituția de învățământ superior | Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca     |
| 1.2. Facultatea                        | Facultatea de Teologie Ortodoxă                |
| 1.3. Departamentul                     | Teologie Ortodoxă                              |
| 1.4. Domeniul de studii                | Teologie                                       |
| 1.5. Ciclu de studii                   | Master                                         |
| 1.6. Programul de studii / Calificarea | Doctrină, Hermeneutică și Istorie Bisericească |
| 1.7. Forma de învățământ               | Învățământ cu frecvență                        |

#### 2. Date despre disciplină

|                                         |                                                                 |                |                        |                               |                |
|-----------------------------------------|-----------------------------------------------------------------|----------------|------------------------|-------------------------------|----------------|
| 2.1. Denumirea disciplinei              | <b>Teologie comparată între religia iudaică și cea creștină</b> |                |                        | Codul disciplinei             | <b>OMR7008</b> |
| 2.2. Titularul activităților de curs    | Pr. lect. univ. dr. <b>Stelian Pașca-Tușa</b>                   |                |                        |                               |                |
| 2.3. Titularul activităților de seminar | Pr. lect. univ. dr. <b>Stelian Pașca-Tușa</b>                   |                |                        |                               |                |
| 2.4. Anul de studiu                     | I                                                               | 2.5. Semestrul | 2                      | 2.6. Tipul de evaluare        | Colocviu       |
| 2.7. Regimul disciplinei                | Opțional                                                        |                | 2.8. Tipul disciplinei | Disciplină complementară (DC) |                |

#### 3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

|                                                                                                        |    |                     |    |                                  |            |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|---------------------|----|----------------------------------|------------|
| 3.1. Număr de ore pe săptămână                                                                         | 3  | din care: 3.2. curs | 2  | 3.3. seminar/ laborator/ proiect | 1          |
| 3.4. Total ore din planul de învățământ                                                                | 42 | din care: 3.5. curs | 28 | 3.6 seminar/laborator            | 14         |
| <b>Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)</b> |    |                     |    |                                  | <b>ore</b> |
| Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)                                       |    |                     |    |                                  | 11         |
| Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren         |    |                     |    |                                  | 64         |
| Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri                        |    |                     |    |                                  | 52         |
| Tutoriat (consiliere profesională)                                                                     |    |                     |    |                                  | 2          |
| Examinări                                                                                              |    |                     |    |                                  | 2          |
| Alte activități                                                                                        |    |                     |    |                                  | 2          |
| <b>3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)</b>                       |    |                     |    | <b>133</b>                       |            |
| <b>3.8. Total ore pe semestru</b>                                                                      |    |                     |    | <b>175</b>                       |            |
| <b>3.9. Numărul de credite</b>                                                                         |    |                     |    | <b>7</b>                         |            |

#### 4. Precondiții (acolo unde este cazul)

|                    |            |
|--------------------|------------|
| 4.1. de curriculum | Nu e cazul |
| 4.2. de competențe | Nu e cazul |

#### 5. Condiții (acolo unde este cazul)

|                                                  |                                                                                                                          |
|--------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 5.1. de desfășurare a cursului                   | Prezența minim 75%, cu materialele didactice specifice (Sfânta Scriptură, alte resurse indicate)                         |
| 5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului | Prezența minim 75% și realizarea unei lucrări de seminar/laborator în conformitate cu cerințele și criteriile stabilite. |

### 6.1. Competențele dobândite în urma absolvirii programului de studii (se preiau din planul de învățământ)<sup>1</sup>

| Competențe profesionale |                                                                        |
|-------------------------|------------------------------------------------------------------------|
| Codul competenței       | Competență                                                             |
| CP2                     | Promovează transferul de cunoștințe                                    |
| CP3                     | Desfășoară activități de cercetare la nivel interdisciplinar           |
| CP4                     | Promovează implicarea publicului în cercetare                          |
| CP7                     | Conștientizează dimensiunea interculturală                             |
| CP8                     | Oferă consultanță cu privire la îmbunătățirile în materie de eficiență |
| Competențe transversale |                                                                        |
| Codul competenței       | Competență                                                             |
| CT1                     | Studentul va fi capabil să gândească rațional                          |
| CT3                     | Studentul va fi capabil să aplice gândirea logică                      |

### 6.2. Rezultatele învățării specifice programului de studii (se preiau din planul de învățământ)<sup>2</sup>

| Rezultatele învățării vizate prin disciplină |                                                                                                   |                                                                                                    |
|----------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Codul competenței                            | Cunoștințe și înțelegere<br>(Knowledge and understanding)                                         | Abilități academice specifice<br>(Specific academic skills)                                        |
| CP1                                          | Studentul cunoaște rolul resurselor deschise în cercetarea teologică și istorică                  | Studentul utilizează software cu sursă deschisă pentru documentare, analiză și redactare academică |
| CP2                                          | Studentul înțelege transferul de cunoștințe în teologie, hermeneutică și istorie bisericească     | Studentul comunică rezultate academice către medii eclesiale, culturale și educaționale            |
| CP3                                          | Studentul cunoaște caracterul interdisciplinar al cercetării doctrinare, hermeneutice și istorice | Studentul corelează metode teologice, istorice, filologice și culturale în analiza surselor        |
| CP4                                          | Studentul înțelege importanța implicării publicului în receptarea cercetării teologice            | Studentul elaborează forme accesibile de prezentare privind dialogul intercreștin și apologetica   |
| CP6                                          | Studentul cunoaște rolul limbilor străine în cercetarea teologică și dialogul eclesial            | Studentul utilizează limbi străine pentru consultarea surselor și comunicarea rezultatelor         |
| CT5                                          |                                                                                                   |                                                                                                    |

### 7. Rezultatele învățării specifice disciplinei

| Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)                                               |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. Studentul înțelege importanța implicării publicului în receptarea dialogului teologic contemporan |
| 2. Studentul înțelege dimensiunea interculturală a Ortodoxiei în diaspora și dialogul intercreștin   |
| 3. Studentul înțelege importanța eficienței în cercetarea, redactarea și comunicarea teologică       |

<sup>1</sup> Se vor prelua din Planul de învățământ al programului de studii acele competențe profesionale și/sau transversale la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fișa disciplinei. Pentru fiecare competență se va prelua întregul enunț, inclusiv codul competenței, cu formularea care apare în planul de învățământ, fără modificări. Dacă nu se preia nici o competență din oricare din cele două categorii, se șterge linia din tabel aferentă acelei categorii.

<sup>2</sup> Se menționează rezultatele învățării specifice programului de studiu la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fișa. Enunțurile, preluate fără modificări din Planul de învățământ în funcție de tipul disciplinei (DF/DS/DC) se trec în dreptul competenței asociate.

| <b>Abilități academice specifice (Specific academic skills)</b>                                                      |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. Studentul elaborează prezentări privind confesiunile creștine, diaspora ortodoxă și dialogul ecumenic             |
| 2. Studentul analizează întâlniri dintre tradiții creștine, contexte politice și comunități culturale diverse        |
| 3. Studentul identifică îmbunătățiri în organizarea documentării, argumentării și prezentării rezultatelor academice |

## 8. Conținuturi

| <b>8.1 Curs</b>                                                                                       | <b>Metode de predare - învățare</b>         | <b>Observații<sup>3</sup></b> |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------|-------------------------------|
| 1. <b>Tana(ch)k, Noul Testament, Sfânta Scriptură creștină</b>                                        | prelegere, dezbateri sau discuție colectivă | 2 ore fizice                  |
| 2. <b>Abordare comparată: relația dintre Tora și Sfânta Scriptură – elemente comune și distincții</b> | prelegere, dezbateri sau discuție colectivă | 2 ore fizice                  |
| 3. <b>Hermeneutici și exegeze: paralelism sau complementaritate?</b>                                  | prelegere, dezbateri sau discuție colectivă | 2 ore fizice                  |
| 4. <b>Concepția despre Dumnezeu: Yahwe, Dumnezeu</b>                                                  | prelegere, dezbateri sau discuție colectivă | 2 ore fizice                  |
| 5. <b>Elemente de anghelologie și rolul lor în revelare</b>                                           | prelegere, dezbateri sau discuție colectivă | 2 ore fizice                  |
| 6. <b>Spațiul sacru în cele două religii</b>                                                          | prelegere, dezbateri sau discuție colectivă | 2 ore fizice                  |
| 7. <b>Timpul sacru în cele două religii</b>                                                           | prelegere, dezbateri sau discuție colectivă | 2 ore fizice                  |
| 8. <b>Profetismul, arhieria și împăratul/regele</b>                                                   | prelegere, dezbateri sau discuție colectivă | 2 ore fizice                  |
| 9. <b>Morala și mistica în cele două religii</b>                                                      | prelegere, dezbateri sau discuție colectivă | 2 ore fizice                  |
| 10. <b>Familia și unitatea creației</b>                                                               | prelegere, dezbateri sau discuție colectivă | 2 ore fizice                  |
| 11. <b>Eshatologia</b>                                                                                | prelegere, dezbateri sau discuție colectivă | 2 ore fizice                  |
| 12. <b>Fundamentalism și secularizare</b>                                                             | prelegere, dezbateri sau discuție colectivă | 2 ore fizice                  |
| 13. <b>Mesianismul</b>                                                                                | prelegere, dezbateri sau discuție colectivă | 2 ore fizice                  |
| 14. <b>Dialog și controversă</b>                                                                      | prelegere, dezbateri sau discuție colectivă | 2 ore fizice                  |

### Bibliografie

- Armstrong, Karen, *O istorie a lui Dumnezeu. Iudaism, creștinism, islam*, Ed. Cartea Românească, București, 2001
- Buber, Martin, *Eu și Tu*, trad. Șt. Augustin Doinaș, Ed. Humanitas, București, 1992.
- Carol Iancu, *Miturile fondatoare ale antisemitismului*, Ed. Hasefer, București, 2005.
- Culianu, Ioan Petru și Mircea Eliade, *Dictionar al religiilor*, Ed. Humanitas, București, 1993.
- Delumeau, Jean, *Religiile lumii*, ed. Humanitas, București, 1996.
- *Dictionar Biblic*, Societatea Misionară Română, Ed. „Cartea Creștină”, Oradea, 1995.
- Eliade, Mircea, *Istoria credințelor și ideilor religioase*, vol. I-II, Ed. Științifică, București, 1991
- Hârlăoanu, Alfred, *Istoria universală a poporului evreu*, Ed. Zarkony Ltd., București, 1992.
- Henrik Van Loon, *Istoria Bibliei*, Ed. Milva, București, 1993
- Isidor Epstein, *Iudaismul*, Ed. Hasefer, București, 2003.

<sup>3</sup> De exemplu aspecte organizatorice, recomandări pentru studenți, aspecte specifice legate de curs/seminar cum ar fi invitarea unor practicieni în domeniu etc.

| 8.2 Seminar / laborator                                                                               | Metode de predare - învățare                  | Observații   |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------|--------------|
| 1. <b>Tana(ch)k, Noul Testament, Sfânta Scriptură creștină</b>                                        | expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru | o oră fizică |
| 2. <b>Abordare comparată: relația dintre Tora și Sfânta Scriptură – elemente comune și distincții</b> | expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru | o oră fizică |
| 3. <b>Hermeneutici și exegeze: paralelism sau complementaritate?</b>                                  | expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru | o oră fizică |
| 4. <b>Concepția despre Dumnezeu: Yahwe, Dumnezeu</b>                                                  | expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru | o oră fizică |
| 5. <b>Elemente de anghelologie și rolul lor în revelare</b>                                           | expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru | o oră fizică |
| 6. <b>Spațiul sacru în cele două religii</b>                                                          | expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru | o oră fizică |
| 7. <b>Timpul sacru în cele două religii</b>                                                           | expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru | o oră fizică |
| 8. <b>Profetismul, arhieria și împăratul/regele</b>                                                   | expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru | o oră fizică |
| 9. <b>Morala și mistica în cele două religii</b>                                                      | expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru | o oră fizică |
| 10. <b>Familia și unitatea creației</b>                                                               | expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru | o oră fizică |
| 11. <b>Eshatologia</b>                                                                                | expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru | o oră fizică |
| 12. <b>Fundamentalism și secularizare</b>                                                             | expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru | o oră fizică |
| 13. <b>Mesianismul</b>                                                                                | expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru | o oră fizică |
| 14. <b>Dialog și controversă</b>                                                                      | expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru | o oră fizică |

#### Bibliografie

- Armstrong, Karen, *O istorie a lui Dumnezeu. Iudaism, creștinism, islam*, Ed. Cartea Românească, București, 2001
- Buber, Martin, *Eu și Tu*, trad. Șt. Augustin Doinaș, Ed. Humanitas, București, 1992.
- Carol Iancu, *Miturile fondatoare ale antisemitismului*, Ed. Hasefer, București, 2005.
- Culianu, Ioan Petru și Mircea Eliade, *Dictionar al religiilor*, Ed. Humanitas, București, 1993.
- Delumeau, Jean, *Religiile lumii*, ed. Humanitas, București, 1996.
- *Dictionar Biblic*, Societatea Misionară Română, Ed. „Cartea Creștină”, Oradea, 1995.
- Eliade, Mircea, *Istoria credințelor și ideilor religioase*, vol. I-II, Ed. Științifică, București, 1991
- Hârlăoanu, Alfred, *Istoria universală a poporului evreu*, Ed. Zarkony Ltd., București, 1992.
- Henrik Van Loon, *Istoria Bibliei*, Ed. Milva, București, 1993
- Isidor Epstein, *Iudaismul*, Ed. Hasefer, București, 2003.

#### 9. Evaluare

| Tip activitate | 9.1 Criterii de evaluare <sup>4</sup>                                                                 | 9.2 Metode de evaluare <sup>5</sup> | 9.3 Pondere din nota finală |
|----------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|-----------------------------|
| 9.4 Curs       | Asimilarea informațiilor fundamentale privitoare la o teologie comparată între creștinism și iudaism. | Examen oral                         | 80 %                        |

<sup>4</sup> Criteriile de evaluare trebuie să reflecte direct rezultatele învățării vizate la nivel de program de studii, respectiv la nivel de disciplină. Mai concret, se evaluează achizițiile de învățare menționate în rezultatele anticipate ale învățării.

<sup>5</sup> Se recomandă stabilirea atât a metodelor de evaluare finală, cât și a strategiei de evaluare pe parcurs.

|                                                                                                                   |                                                                                                                                                                      |                                      |      |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|------|
|                                                                                                                   | Capacitatea de a integra într-un discurs propriu conceptele asimilate.                                                                                               | Prezentarea unei lucrări de seminar. | 20 % |
| 9.5 Seminar/laborator                                                                                             | Flexibilitatea în abordarea exercițiilor tematice propuse, care reflectă o bună cunoaștere a informațiilor dar și capacitatea de valorificare a lor în varii moduri. |                                      |      |
| 9.6 Standard minim de promovare                                                                                   |                                                                                                                                                                      |                                      |      |
| Cunoașterea sumară a conținutului Vechiului Testament, cu accent pe elementele fundamentale ale discursului etic. |                                                                                                                                                                      |                                      |      |

#### 10. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)<sup>6</sup>

Nu se aplică

Data completării:  
20.06.2026

Semnătura titularului de curs

*Stelian P*

Semnătura titularului de seminar

*Stelian P*

Data avizării în departament:  
20.07.2026

Semnătura directorului de departament

*Dr. Anghel*

<sup>6</sup> Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru *Dezvoltare durabilă* - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică.".